Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 71. (10.746). Львів, четвер 1. квітня 1926. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов. — Конто почт. щад. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 дол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

РУХАНКОВИЙ ПОПИС „СОКОЛА-БАТЬКА"

5.IV. 1926. року в салі „Народнього Дому".

За економічне визволення.

Господарське положення Польщі стає з дня на день більше катастрофальним. Прелімінований державний бюджет далеко не вистарчає на покриття видатків. Сподівані доходи до державних кас не впливають, а рівночасно міністер війни ставить нові домагання щодо підвисшення його бюджету. Кількасот-тисячна армія безробітних чекає на працю або на запомогу від держави. Польський Банк зредукував до мінімум кредити. Фабриканти не в силі без кредитів провадити своїх підприємств і закривають фабрику за фабрикою. Давний вентиль безпеченства для безробітних — еміграція — майже не істнує. Найчисленніший стан в Польщі — селяне, в безвиглядним положенні. В селах, де царив колись добробут, нині нужда і голод.

Серед тих відносин в Польщі найтяжче терпимо ми. Українці. Божми зовсім виключені від якоїнебудь державної помочі. Наші фінансові інституції не мають ніяких державних кредитів. Державні кредитові установи „Банк господарства краєвого" і „Банк Рольни" дають кредити лише кольоністам-Мазурам.

Сумно виглядає господарський стан Польщі, ще сумніше наше положення. І в тім тяжкім положенні є тільки одно певне, що ми здані виключно на власні сили, що лише силою волі цілого народу зможемо передержати ці часи.

Самостійно з тяжким економічним положенням в Польщі зачали боротьбу перші Жиди, котрі правда, ще літом мали надію через угоду з польським правительством здобути великі матеріяльні користи, одначе дуже скоро переконалися, що панська ласка має короткі ноги і взялися самі за відбудову господарського життя. З початком березня відбувся у Львові жидівський економічний зїзд, на якому покликано до життя Господарську Раду, котра перебрала в свої руки кермування цілим жидівським економічним життям. Першим ділом Жидівської Господарської Ради є створення кредитової інституції у Львові з філіями по цілім краю. Відпоручники Ради обїхали цілий край і завізвали цілу жидівську суспільність до складання основного капіталу. Жидівська суспільність, в повнім розумінню значіння сильної фінансової централі, масово приступила до підписки уділів. Найбідніший Жид розуміє свій народній інтерес і приступає до підписки. Хоч як багато мають Жиди банків у своїх руках, а все таки творять очередну кредитову інституцію. У відозві до жидівського народу Економічна Рада каже: „В обличу теперішньої нашої долі, як перший і найбільше категоричний „імператив хвилі", уважаємо створення власної жидівської кредитової інституції".

Не дивлячись на щедру поміч американських Жидів, Жиди в Польщі складають капітал на кредитову інституцію, котра має засилити господарське життя жидівського населення.

Наше політичне й культурне життя виставлене на постійні зорганізовані удари. Ми не в силі зберегти наших передвоєнних національних надбань. Українські економічні установи є нині дрібною частиною нашого передвоєнного дорібку. Експерименти польських міністрів фінансів знищили цілковито наші довголітні економічні надбання.

Нашим імперативом хвилі є рідне шкільництво, плекання і розвій українського культурного життя, ширення національної свідомости. Основою того всього може бути лише економічна незалежність і добробут.

Всі ділянки національного життя так тісно з собою звязані, що нема культурного поступу без економічного добробуту, нема економічного добробуту без культури, нема політичної незалежности без економічної самостійности.

Помогти селянинові набути землю, оживити ремісничі варстати, засилити торговлю кредитами, творити рідний промисл і дати нашому робітникові працю, створити джерело постійного фінансування кредитових, рільничих та споживчих кооператив — це завдання свідомої своєї мети нації. Так розбуджене економічно-національне життя викличе нові потреби культури і зміцнить змагання до самостійного завідування цілим життям народу.

Зібрати капітал для вище згаданих цілей — це завдання хвилі, це наш категоричний імператив!

З кінцем минулого року загально-громадський комітет завізвав українську суспільність до підписки акцій одинокого нашого акційного „Земельного Банку", щоби дати йому капітал для розбудови народнього господарства. Закон вимагав на 1925 р. одного міліона золотих основного капіталу, на 1926 рік вимагає дальшого міліона. Поклик не минув без відгомону — відізвався край, відізвалися й наші земляки з Америки, але лише при надмірнім обтяженню поодиноких народніх установ покрито потрібний капітал. Біжучий рік вимагає дальшого капіталу, щоб відтягнути надмірно обтяжені установи. Одначе імперативом для нашого загалу повинен бути не закон, а свідомість потреби збудувати собі економічну незалежність. Тому ніхто не може відмовитися від підписки акцій, ніхто не може сказати: „Я вже маю одну акцію, я сповнив свій обовязок". Вложення гроші в акцію — цеж не є ніяка жертва, це є вложення народнього капіталу. Підписка акцій мусить іти дальше, капітал для нашого економічного усамостійнення мусимо зложити самі, бо інакше не можемо й думати про поступ на якихнебудь ділянках національного життя. Гасло економічного усамостійнення — підстави незалежности, мусимо понести в широкі маси для їх власного добра, для кращого завтра.

Зиновій Пеленський.

Китайська війна.

Переворот у Кантоні. — Упадок Пекіна.

Як видно з телеграфічних звідомлень великих західних агенцій, події в Китаю розвиваються дуже бистро. Генерал Фенг-Ю Сянг мусів погодитися на всі домагання, продиктовані йому Японією й иншими великодержавами в справі порту і твердині Таку, бо держави здержалися від збройної інтервенції. Приняття Фенгом тих домагань спасло його вправді від чужинецької інтервенції, але за те все одно сильно ослабило його стратегічне положення. В результаті обєднані армії Чанг-Тсо-Ліна і Ву-Пей-Фу почали енергійний наступ на Пекін. Вони опанували по завзятій боротьбі Тянтсин і тим самим відкрили собі вільну дорогу до Пекіну з полудневого сходу, а на полудневому заході війська Ву-Пей-Фу розбили цілковито по кількаденному бою велику частину другої народньої армії Фенга.

У звязку з тими подіями народня армія Фенга залишила Пекін. Европейська преса принесла навіть інформації про втечу ген. Фенга разом з родиною до Монголії. Та ця інформація не справджується, бо ось найновіща вістка з Китаю каже, що ген. Фенг опанував Пекін наново. Одначе як би там не було, положення союзника більшовиків ген. Фенга невідрадне. Слід замітити, що у боротьбі проти Фенга беруть участь по стороні обєднаних армій Чанг-Тсо-Ліна і Ву-Пей-Фу наємні відділи, зложені виключно з російських емігрантів. Найбільше таких відділів у кінноті.

Невдачі Фенга рівнозначні з політичними невдачами більшовиків на китайському терені. Ці більшовицькі невдачі стануть ще більшими і ще небезпечнішими в наслідках, коли їх звяжемо з найновішими подіями в Кантоні, що лежить у полудневому Китаю. Кантон був останніми часами твердинею більшовизму зі своїм урядом на чолі та зі своєю добре зорганізованою армією. Перед кількома днями вчинив там служивший в кантонській червоній армії генерал Чіянг-Кай-шек державний переворот, виарештував усіх китайських комуністів, повбивав многих російських і проголосив свій уряд. Ген. Чанг-Кай-шек мав це зробити в порозумінні з манджурським диктатором Чанг-Тсо-Ліном і його союзником Ву-Пей-Фу. Отже Кантон, що вдавався найпевнішою остоєю більшовизму опинився в руках його ворогів.

Виходилоб, що Чанг-Тсо-Лін і Ву-Пей-Фу, обєднані для боротьби з більшовизмом, уже немов би досягнули того, чого бажали, тобто політичного обєднання цілого Китаю під одною владою. Та все ж до цього ще далеко. Перш за все ген. Фенг ще остаточно не зліквідований і не знати, чи до того скоро дійде. Та накінець як би це наступило, то щойно тоді може розгорітися нова боротьба — не виключене що й між теперішніми союзниками — за впливи при творенні одного центрального уряду для цілого Китаю.

Для більшовиків теперішній зворот у розвитку китайських подій може мати катастрофальне значіння. Для них опанування Китаю було ключем для здійснювання світової комуністичної революції. З невдачею їх політики в Китаю скрахують їх рахунки на прискорення світової революції. З уваги на те, можна сміло твердити, що більшовики зроблять все можливе для того, щоби рятувати поважно загроженого свого союзника ген. Фенга та не допустити до припинення горожанської війни в Китаю. Самозрозуміло, мусів сильно захитатися престіж більшовиків і СРСР на далекому сході.

Анґлія і реорґанізація Ліґи.

Анґлійський уряд ще не призначив свого представника до комісії, що радитиме над зміною загального статуту Ліґи. Премієр міністрів Болдуін, відповідаючи в парламенті на інтерпеляцію: яке є становище уряду до намíреної реорґанізації Ліґи, заявив, що Анґлія візьме участь у згаданій комісії, одначе єдиною її метою буде найти шляхи, щоби злагодити непорозуміння між поодинокими членами Ліґи Націй. Підставою її політики буде зміцнення основ мира. Уряд не приготовив ніяких специяльних інструкцій для делегата, що ввійде до згаданої комісії. З відповіди Болдуіна виходить, що анґлійський уряд навчений останнім прикрим досвідом, не братиме на себе ніяких специяльних зобовязань і стримається від прилюдних заяв, які могли би дати привід до розбіжних коментарів.

Red. czas. „Dilo" Pr. 147/26. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 67 (10742) z dnia 27. marca 1926 roku pod tytułem: „Prykład z muryńskoho żyttia" na str. 3) w 3 i 4 kolumnie w całości, zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) u. k. że zatem zarządzona przez Prokuraturę dnia 27. marca 1926 i w tym dniu wykonana konfiskata jest usprawiedliwiona i zarządził zgłaszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przestępstwo na grzywnę do 400 zł. — Lwów dnia 27. marca 1926.

Hawel

тем задумує розселити по 30 округах України 1792 родин трудящих Жидів. Переселення буде вестися переважно на вільній землі криворізької, херсонської, запоріжської і маріупольської округи. У звязку зі зростом числа Жидів, що бажають перейти на хліборобство, багацько округів просить збільшити число переселенців. — Ось вам і приміщення кольонізації!

— Жидівські сільські ради. Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет Рад затвердив на Україні 52 польсько-жидівські ради. І нащо Жидам Палестини. Скоро Україна стане для них обіцяною землею. Поїдуть до неї мабуть скоро і вищі „всходньо-малопольскі“ халупи замість до Палестини. А наш галицький збідований селянин буде вимирати з голоду, або тинятися по цілому світі в пошуканні за працею. На його землі засядуть тут польські а там за Збручем над Дніпром жидівські кольоністи.

— Фізична культура на Україні. В Харкові відбулася друга Всеукраїнська нарада в справі фізичної культури. Як відомо, при Всеукраїнському Центральному Виконавчому Комітеті істнує Вища Рада Фізичної Культури. З великим рефератом про працю тої останньої виступив на нараді секретар ВУЦВК-ту Буценко. З його реферату видко, що в 1925 р. було на Україні 1151 спортових установ, що обєднували 81.240 членів. В тому числі жінки становили 20 проц. Крім того істнували окремо спортові гуртки по школах та піонірських організаціях. Вони обєднували в собі 285 тисяч школярів. Разом нараховує Вища Рада Фізичної Культури кругло пів міліона членів. Буценко завзивав спортовців передусім до участи в стрілецькому спорті. Заповів, що в ріжних місцевостях України скоро приступлять до будови великих стадіонів. В першу чергу розпічнеться будова стадіону в Харкові. В цьому році задумує ВРФК вислати свою футбалеву дружину до Рурщини. Попри то мають в тому році перемінити Вищу Раду Фізичної Культури у Всеукраїнську Раду Фізичної Культури.

— Всеукраїнська мистецька вистава. Колегія народнього комісаріяту освіти затвердила комітет всеукраїнської мистецької вистави в такому складі: Озерський (голова), Христовий, Криворотченко, Юрбенко, Яворський, Таран, Імос (часи).

— Замкнення чеської границі для перевозу худоби. Новий чеський уряд велів замкнути чесько-польську границю перед імпортом і перевозом худоби з Польщі. Притокою до того є мібито санітарні огляди, а саме поширення в Польщі „пришиці“. В дійсности замкнено границю тому, щоби приподобатися чеським аграріям, від піддержки яких теперішній уряд є залежний. Через те сильно подорожіє мясо в Чехословаччині і в Австрії.

— З біржі. — Буджетовий прелімінар Польщі на рік 1926 замикається наразі дефіцитом у сумі 300 міл. зол., що приняв у своьому експозе колишній мін. Здзєховський, не згадуючи зовсім про те, як той недобір буде покритий. Податкова шруба працює так, що не переходить силу платности суспільности. Про законну політику тимчасом не може бути й бесіди. Не диво, що курс долера від якогось часу нотує понад 8 золотих, хоч варшавська біржа нотувала в минулому тижні курс долера без зміни 7.90. Ясно, що цей курс не був реальний, бо не відповідав відношенню продажі й попиту. За долара платили в м. тижні від 8·10 до 8·25 зол. На львівській біржі не було в останніх тижнях ніяких поважніщих трансакцій, як загалом цілий біржевий рух у Польщі не виказує ніяких здоровіщих розвоєвих тенденцій.

— Боротьба з тютюном і кавою. Найвищий суд у Сараєві видав недавно розпорядок, яким заборонює курити та пити каву у всіх судових будинках Боснії та Герцеговини. Не лише судді, але навіть публика не має змоги насолоджуватися смаком тютюну та кави. Бідні секретарки і „машинові“ панни, які завзято курили та попивали чорну каву, втратять тепер одиноку приємність підчас урядування. Цей звичай істнує в Боснії та Герцеговині ще від часів приналежности цих країв до Туреччини. Згаданий розпорядок схвилював усе населення, привичаєне до обох наркотиків. Є загроза страйку. На вулицях були демонстрації з написами: „Нехай живе нікотина — геть з президентом суду!“

Дописи.

Рудки. (*Перехід 200 Українців на латинський обряд у Черникові*). Черників, почерез від Загіря в рудецькім повіт, має 500 душ. Крім 2—3 родин ціле населення говорить українською мовою, але майже половина є лат. обряду. Давно вже побудували мешканці обох обрядів спільну каплицю, в котрій правили свої богослуження як гр.-кат. парох із Загіря, так і лат. священик з Калинова. Не зважаючи на інтриги й напір панів з Рудок (Г. Скарбек, податковий інспектор Сурфка й инні), мешканці Черникова обох обрядів жили в найкращій згоді і не піддалися навіть під впливом польської школи і „Кулка рольнічого“ польонізації.

Та настала Польща і часи змінилися. Загіря почало будувати величаву муровану церкву, головно при помочі кооператива „Молоко“ під проводом п. Юрка Пастернака, управителя кооперативи. Конкуренційна комісія хотіла наложити конкуренційні датки і на парохіян гр. кат. обряду з Черникова. Коли ж вони виказали, що мають власну церкву, їх звільнено від того тягару. Одначе дня 16. III. громадський комісар і посол з „Пяста“ п. Пасіцький оголосив громадянам гр. кат. обряду, що їх звільнено від конкуренційного тягару на будову матірної церкви в Загірю, але лиш від першої рати, а другу рату в сумі близько 100.000 зол. мусять заплатити. Нема иншої ради, як перейти на лат. обряд. Дня 17. III., отже зараз другого дня, пос. Пасіцький замовив громадські форшпани і завіз 200 людей гр.-кат. обряду до старостия в Рудках, де вони зголосили перехід на лат. обряд. Пос. Пасіцький оголосив дальше, що хто не перейшов би на лат обряд, не буде пасти на громадськім пасовиску, не позволять ховати померших гр. кат. обряду на цвинтарі, а навіть живих викинуть з села. Ця акція посла Пасіцького мусіла бути за порозумінням і благословенством польського ксьондза Кузьняра з Конюшок Сімяшських, бо в м. р. прилучено Черників до лат. парохії в Конюшках. Кс. Кузьняр зі своєї сторони оголосив на проповіди в костелі, що перехід з гр.-кат. обряду на латинський то не гріх, а дуже милий акт Пану Богу.

Коли місцевий парох о. Дуркот довідався про насильство й обман його парохіян в Черникові, поїхав 21. III. до Черникова і в трогаючій проповіди представив, як людей ошукано та що перехід з одного обряду на другий є гріхом і що лиш папа римський на такий перехід може дозволити. Ця проповідь зробила це, що около 30 Українців вернуло на лоно своєї церкви. Дня 24. III. пішов о. Дуркот по своїх парохіянах в Черникові, щоб кожного зокрема випитати, чому він перейшов на лат. обряд. Та йому заступив дорогу заступник наказного війта п. Пасіцького Войцех Гембара в прияві громадського писаря і поліцая і заказали ходити по селі, а навіть вигнали з села, бо „мусить мати легітимацію з громади“. Дня 24. III. заповів о. парох сповідь і богослуження в Черникові, але посол Пасіцький сказав, що не потребує в селі революції і не пустить пароха до своїх парохіян. І дійсно, коли о. Дуркот 25. III. приїхав до Черникова на богослуження, йому не дали ключів до каплиці, бо Пасіцький, як казали, взяв їх з собою до Львова. Проти тих, що лишилися в числі 40 душ при гр.-кат. обряді, уживається нечуваного терору й репресій: не вільно Українцеві піти до хати другого Українця, бо грозять палками. Таке поведення кс. Кузьняра і посла Пасіцького викликало велике обурення навіть в багатьох латинників і деякі з них звернулися до кс. Кузьняра з жаданням, щоб видав їм їх метрики, бо вони переходять на український обряд; але кс. Кузьнар на це заявив, що то гріх і метрик не видав. Черниховяне удалися за поміччю до старости Слугоського в Рудках і зайшли до його бюра, та п. Слугоський заявив їм, що староста вийшов; а коли спитали його, хто він є, сказав, що він є лиш писар. — Як ціла справа скінчиться, сьогодня не можна ще передбачити.

Зі спорту.

Боксерські змагання.

Дня 20. березня н. р. відбулися перші товариські боксерські змагання боксерської секції спорт. т-ва „Україна“ — І. гімн. бокс. клюбу (Д. В.). Цей цікавий спорт стягнув доволі людей у велику салю „Народн. Дому“. Сензацією цього вечера була поява Мурина, Сенеґальця, чемпіона боксу Канади, котрий викликав щирі симпатії і признання для українських боксерів.

Боксерські виступи попередили змагання в грецько-римській боротьбі учеників п. Волинця. На вступі змагань привітав коротко п. Козак в імени „України“, польських боксерів і передав їм квіти.

Після того вийшла перша пара. Горинь (У.) — Зборовський (П.), легка вага. По формальностях приходить до стрічі. Переможцем став Зборовський, котрий технічно й фізично перевисшає Гориня. — Друга пара: Цимбала (У.) — Лотоцький (П.), легка вага. Боротьба ведеться з великою рухливістю. Цимбала, хоч має противника далеко сильнішого, дефензивно видержує в першій стрічі всі ґрізні напади. Зазначити треба, що оборона Цимбали була надзвичайно рішуча і спокійна. В другій стрічі приходить до нападу Цимбала. Кількома влучними і сильними ударами обезсилює Лотоцького, котрий увесь час тільки приймає удари і нефортунно охороняється. Третя стріча приносить цілковиту перемогу Цимбалі. — Третя пара: Денис (У.) — Колодзій (П.), півсередня вага. Зараз в першій стрічі виявляється велика фізична сила й технічна уміність Колодзія. Побиває сильними ударами Дениса, так, що секундант його був змушений кинути на ринг ручник, що означає піддання. Колодзій побіджає чистими 5 пунктами. — Четверта пара: Біган (У.) — Лещук (П.), півсередня вага. Ця боротьба була одною з найкращих. Стрінулися два змагуни, рівні технічним знанням, хоч фізично сильніший Лещук. Видці мали повне вдоволення, подивляючи елестичні, енергійні рухи змагунів.

В першій і другій стрічі не можна було знати, хто переможе. Третя стріча була ще більш рухлива й завзята. Переміг одним пунктом Лещук (12:13). — Пята пара: Сич Тадей (У.) — Хутнік (П.), середня вага. Сич — це многонадійний боксер. Кількома чистими й сильними ударами деморалізує зовсім противника, котрий конечно уступає з рингу по першій стрічі. Сич переміг 5 пунктами (5:0).

З причини недиспозиції польських боксерів до змагань приступило тільки пять пар, так, що чи не найкращий український боксер Біґей не боровся, хоч три рази взивав польського чемпіона боксу п. Дубника, що ріжними безпідставними арґументами старався оправдати. Судейська колєгія рішила розуміється, побіду над п. Дубняком Біґейові. Загальний вислід змагань 32:26 на користь „України“.

Спорт. Т-во „Україна (секція боксу) заслужило собі на цю перевагу своєю старанною працею. Коли взяти під увагу, що польський клюб істнує вже від 4 років, а українська секція боксерів тільки 5 місяців, то українські боксери зробили в протязі так короткого часу дійсно багато. Техніка гори і ніг польських боксерів є доволі велика, чого бракує ще українським боксерам, як також рінґової практики.

Судював у рінґу п. Шенкер не дуже влучно. Судейська комісія: Розенберґер, Бухштав, Слезак, Козак Барусевич, Жарський І.

На днях відбудуться змагання боксу Гасмонея-Україна. **К. Муль-вич.**

✝ Посмертна згадка.

В похмурий березневий ранок 28. ц. м. далеко від своїх відійшла в незнані засвіти **Стефа Стецикі вна**, учителька в Хибіцях воєв. Кельце заосмотрена Найсвятішими Тайнами. Покійна ходила до шкіл УПТ-за у Львові і скінчила учительську семинарію під дирекцією о. Дзеровича. Земля нехай буде їй легкою. 1—1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“ Львів, Ринок ч. 10.

його побут у Празі є висловом щирих взаємин між Австрією і Чехословаччиною. Вже у Відні підчас побуту мін. Бенеша розглядали істнуючі між Австрією й Чехословаччиною справи торговельних і політ. взаємин. Виміну думок продовжали в Женеві. Умови ввійдуть небаром у стадію офіц. переговорів.

Зміни в італ. диплбоматії.

„Дейлі Тел." повідомляє, що ген. секр. італ. мін. загр. справ Компаніні уступив з причини ріжниці думок із Мусолінім. Уступлення є теж у звязи з нім.-італ. конфліктом. Уступить теж дел. Італії в С. Нар.

Нове повстання Курдів.

„Шікаго Трібюн" повідомляє з Ангори, що на турецькій території вибухло нове повстання Курдів. Ватаги Курдів перейшли вже границю Мосуля. Турки кажуть, що це повстання вибухло і розвивається при помочі Англії.

З українського життя в Берліні.

За останній час помітне деяке оживлення серед українських товариств та організацій у Берліні. Старше громадянство, згуртоване в „Українській Громаді", відновило від кількох місяців товариські сходини й уладило два доволі вдатні домашні концерти, на яких з дуже добрим успіхом виступали п. Луговенко й п-і Гавсманова. — З кінцем січня „Українська Громада" й місцева кольонія розпрощалася зі своїм довголітнім членом, проф. Б. Лепким. На прощальні сходини зійшлися не тільки „Громадяне", але й чужі гості й давно вже Берлін не бачив тільки Українців разом. Прощав п. Лепкого від „Громади" й місцевої української кольонії д-р Кузеля, після чого від наших товариств, організацій та угрупувань промовляли пп. Королів, Кожевників, Кучабський, Дяків, Бурбела, Петрушевський, Коновалець, Федак і ин. Були теж прощальні листи та телеграми й видно було, як усім було тяжко розставатися з людиною, яку окружувала загальна любов і пошана.

Українське студентство спільними силами уладило 14. III. скромний концерт з поводу 65. роковин смерти Шевченка. Програма складалася з промови д-ра Кузелі (по українськи та німецьки), з деклямації та з вокальних продукцій п. Луговенка й п-і Гавсман.

Перед кількома тижнями найстарша берлінська студентська організація „Спілка студентів-Українців у Німеччині" святкувала пятилітній ювилей свого істнування, на який зібралося багато гостей, зокрема зі студентських кол. Було також немало представників чужинного студентства.

В найблизших днях відбудеться концерт Любки Колессівної, що вже віддавна стала атракцією Берліна і щойно в січні виступала тут з незвичайно великим успіхом.

Біржа.

Гроші.

Америк. дол. 8·17 — 8·20 канад. дол. 8·02 — 8·05, чеські кор. 0·23·25 — 0·23·50, леї 0·3·12 — 0·3·33, франки фр. 0·28·25 — 0·28·75, фр. швайц. 1·50 — 1·55, англ. фунти 37·00 — 37·50.

Золото. 20 кор. 31·50 —31·80, 20 франк. 29·20—29·50; 20 марк. 36·20—36·50; 10 руб. 39·00—40·00.

Срібло. Австр. кор. 0·64·20—0·64·25, 5 ав. кор. 3·40—3·50, фльорени 1·70—1·75, рубл. 2·75 — 2·80, рубель дрібним сріблом 1·37 —1·40.

Пшениця красна з 1925 р. 36·00 — 38·00 Жито галицьке з 1925 р. 24·50—25·50 ячмінь галицький бров. —.— до —.—, овес гал. 22.50—23·00.

НОВИНКИ.

— **Жіноча учительська семинарія У. П. Т.** ім. Тараса Шевченка у Львові, що істнує від 1903/4 р., діждалася по піватретялітних заходах дозволу кураторії Л. Ш. О. з дня 28. лютого ц. р. ч. 819 на дальше істнування. За те не уділено, не зважаючи на також довгі й всесильні старання У. П. Т., дозволу на мужеську учит. семинарію у Львові, ба навіть на сем. курси, а тільки на просвітні курси без ніяких прав. Головна Управа У. П. Т. скликала тому анкету фахівців, яка признала конечну потребу хоч одного мужеського семинара з українською мовою навчання, про що має подбати окремий комітет, який роздобув би фонди, необхідні для створення усіх умов, від яких залежне основання цеї школи.

— **З Т-ва опіки над українськими емігрантами у Львові.** В пятницю 19. березня ц. р. в 5 год. попол. відбулися другі звичайні загальні збори Товариства в льокалі кооперативного банку „Земля" у Львові. В заступстві хорого президента, дир. М. Заячківського, проводив зборам віцепрезидент, о. крил. В. Томович. Секретарював п. З. Пеленський. Звіт з діяльности зложив д-р В. Бачинський, касовий звіт касієр І. Сполітакевич. На внесення о. сов. Д. Лопатинського принято звіти до відома й ухвалено внесення д-ра Д. Левицького, щоб управа скликала в можливо скорім часі першу конференцію при участи відпоручників наших центральних економічних установ. Конференція ця малаб обговорити всесторонньо питання еміграції і подумати над добуттям матеріяльних засобів, котрі уможливилиб поширення діяльности Товариства. В місце уступивших і вильосованих членів управи вибрано на 2 роки: дир. М. Заячківського і през. В. Децикевича, на 3 роки: д-ра В. Бачинського, о. сов. В. Д. Садовського, інж. Р. Сенишина і І. Сполітакевича. Заступниками членів управи: д-ра С. Барана і В. Кульматицького. До ревізійної комісії: Я. Колтунюка, М. Лазорка і О. Саєвича, членами, і С. Мигаляса та Е. Ческика, заступниками.

— **Шкільні кредити.** Пишуть нам: Громади Хоростець, повіту Бережани, — одержала з ради шк. повіт. в Бережанах письмо ч: 5959. з 16. XII 1925, в якім написано дослівно: „Ponieważ gmina Chorościec nie posiada 25 prc. ludności narodowości ruskiej, przeto (na zasadzie §3) Pan Kurator Okr. Szk. Lw. z 9. XII. L.: 7078/I., VI. orzekł, że deklaracje rodziców 55-ga dzieci z żądaniem wprowadzenia do publ. szkoły powszechnej w Chorościu ruskiego języka nauczania są bezprzedmiotowe". — Громада Хоростець має 711 душ населення, з чого 98 проц. є Українців, а 2 проц. Жидів, а в цілім селі нема ні одного Поляка! До школи ходить 90 дітей, з того 89 гр.-кат. і одна Жидівочка! — І навіть для таких громад видаються рішення, що językiem nauczania ma być język państwowy, bo niema 25 prc. ludności narodowości ruskiej!" Оскільки чесніші були всякі Валуєви, Столипіни та Пуришкевичі, в яких законом був приказ: „Не било, нет, і бить не может" — а не блахман світові в очі!

— **З Т-ва „Січ" у Ґрацу.** Подається до відома інтересованим, що вписи на літній семестр університету в Ґрацу тревають до 15. IV., а додаткові до 15. V. 1926. Рівнож подається до відома, що старанням Українців-славістів проф. славістики оголосив такі виклади на літ. семестрі: 1) Historische Grammatik der ukrainischen Sprache, 2) Grundzüge der Entwicklung der Kultur im Ostslawischen Siedlungsgebiet, 3) Ubungen an älteren ukrainischen Texten, 4) Übungen an den Quellen und Referate über die Literatur zur Geschichte der Kulturvermittelnden Stellung der Ukraina im 17. Jahrhundert. Усі запити проситься слати (з залученням 1 зол.) на адресу: Ukrainischer Studentenverein „Sitsch", Graz, Universität (Österreich). — За Виділ Т-ва „Січ": *Тарас Білинський*, голова, *Роман Патрило*, секретар.

— **Статистика Львова.** Статистичний місячник каже, що в січні ц. р. уродилось 470 дітей, а 341 людей померло. З цифри уроджених 232 було римо-католицьких (132 хлопців, 99 дівчат), 72 греко-католицьких (40 хлопців, 32 дівчат) і 162 Жидів (70 хлопців, 92 дівчат). 49 проц. уродин у римо-католиків, а сконів 54·7 проц.; у греко-кат. 15 уродин і 16·4 проц. сконів, у Жидів 34·5 уродин, а сконів лише 25·3 процент. Виходить, що Жиди найбільше дбають про здоровля і при кожній недузі негайно кличуть лікаря. — На протязі місяця було 48 пожеж. У державнім бюрі посередництва праці було 483 вільних місць, а людей, що зголосилось за працею аж 3,474. Безробітних зареєстрованих було 5,250 (скільки-ж їх мусить бути в дійсности!). Злочинність стоїть у належній пропорції до безробіття: 836 осіб арештували; в цьому 193 злодіїв і 170 волоцюг; 129 пияків, коли до цього додати ще 19 ошуканців і 17 злочинців — цей статистичний пункт має рекордові цифри. З ним може рівнятись хіба будівельний рух, що є пропорціонально протилежний. За весь місяць тільки 5 осіб прохало дозволу на будівлю домів!

— **Школа і конституція.** Минулої неділі у Львові радило велике віче родичів, які мають діти у середніх школах. Родичі заметушились новим міністерським розпорядком про підвишку шкільних оплат. Віче рішило, що цей розпорядок є суперечний з 119. статтею конституції, де видруковано чорне на білім, що „навчання в державних та самоврядних школах є безплатне". Віче прийняло протест проти нарушення постанов конституції і вибрало окремий комітет, що має подбати, щоби ця конституція була нетикана в цьому болючому для них пункті. Скільки треба би віч, якби всі громадяне польської держави хотіли пригадувати урядові писану конституцію!

— **Цвинтар, динаміт і терористи.** Недавно подали ми звістку про буцімто нову сензацію в справі вбивства студента Макольондри. Поліція, як святочно взвіщала стаття „Ґазети Поранної", одержала лист від якогось підписаного добродія, що виявляв тайну цього вбивства і вказував на вбийників. „Слово Польске" глузує собі з цих інформацій, кажучи, що згаданий лист був звичайним анонімовим жартом. Видко, що людям у нашім місті сильно нудиться.

— **Ген. Шептицький** помістив лист у „Курєрі Варшавскім" до мін. військових справ Желіговського. Вносить просьбу димісії з приводу напастей на марш. Пілсудського.

— **Чума в Брукселі.** Пять робітників міських заведень у Брукселі занедужали на чуму. Вістка ця викликала в місті переполох. Видали комунікат, що хорих ізольовано, що життю їх не грозить небезпека і дальше поширення недуги виключене.

— **З любовних траґедій.** У львівськім „Касіно де Парі", вічнім тінґльтанґлю, показував своє мистецтво танцюриста молодий бразилійський мурин Гаррі Флемінґ, боксер по професії. Танцювала з ним молода, погана дівчина, також кабаретової професії, Полька чи Німкиня зі Шлеська — Апольонія Коцур. Молодий Гаррі не був закоханий у своїй товаришці так сильно, як вона в ньому і рішив позбутись її. Сів потайки на поїзд і втік у світ. Дівчина хотіла спершу задержати його поліцією, заявляючи, що він обікрав її, але згодом призналась до своєї любовної траґедії. — З подібною сильною сповідею звернулась до поліції 20-літня Возніцівна, обвинувачуючи свого „вибраного" також у крадіжі, не її дорогоцінностей, а долярів з листів, які розносив. Обвинувачений поштар долярів не брав, одначе був винен у тім, що не хотів піти за почуваннями дівчини, яка виливала їх в енерґійних листах до нього, мішаючи солодкі слова з грубими погрозами.

— **Всесильний доляр.** На підставі обчислень великих міжнародніх корабельних бюр цього року приїде літом до Европи міліон американських туристів. Вже тепер на більших американських пароплавах усі місця замовлені.

— **Володарі-студенти.** Молодий король Аннаму, Бао Далі, приїхав до Парижа вчитись. Він був уже раніше в Парижі, але по причині смерти батька мусів вернутись до краю. — Теперішній молодий магараджа з Індоре виїхав на студії до Оксфорду. Батько його, попередній магараджа, мусів недавно зректись престола в наслідок організованого ним замаху на танцюристку Мумія з Беґум, яку хотів присилувати стати його любкою. Англійська влада вмішалась у цей скандал і старий магараджа покинє край, виїзжаючи до Швайцарії.

— **Новий шкільний предмет.** В англійських народніх школах заводять для 10-літніх хлопців лекції про авіятику. Вчителями будуть офіцири воздушної фльоти. Спершу почнуть з теорії, у вищих клясах робитимуть вправи на аеродромах, де ученики будуть приглядатись. Покищо цей предмет завели в 12 найбільших англійських школах.

— **Археольоґічні розкопи на Україні.** До радянських ґазет наспіли відомости з Вовчанська про те, що археольоґи відкрили в районі Салтова цілу низку підземних льохів, що походять на думку знавців з VII або IX віку. Найдено цілу низку предметів домашнього вжитку, що походять з IX віку і що остали по якомусь напівкочовому і напівосілому племени. Салтівські катакомби тягнуться на кілька верстов. Є в них камяні труни, в яких лежать людські скелети, украшені переважно бронзовими виробами. Наукова екскурсія почала великі досліди роботи над докладним вивченням характеру культури того племени, що жило перед віками в цьому районі.

— **Жидівська кольонізація йде далі.** Харківські „Вісти" з 23. березня ц. р. приносять таку замітку: „Член президії центрального комітету національних меншостей Леви повідомив про те, як стоїть справа притягання Жидів до хліборобства. На цьогорічний весняний період Наркома

ВІДГУКИ ДНЯ.

Дедьо в гостях.

(Присвячую В. Стефаникові.)

Вже давно гарячим моїм бажанням було побачити Василя Стефаника в його власній особі. Побачити того письменника, якого слова треба важити на аптичній вазі, а славу на децимальній, — зовсім навпаки як у багато инших вибранців Музи.

За хлопячих літ, я уявляв собі Стефаника, як блідого, високого „академика", з великим волоссям у вишиваній сорочці і обовязково зі синіми очима. Чого саме так, не знаю. Здається тому, що так повинен виглядати кожний український письменник. Стефаникова хата стоїть на краю села, старенька, горбата (гляди: хата Шевченка!), а перед її вікном підноситься горб з камінним хрестом на шпилі.

Потім я побачив його портрет. Мене заскочило недовге волосся і довга чорна борода. Вдивляючись у його лице, я представляв собі Стефаника знов инакше. Народній учитель, якого переслідує влада, а болить хлопська кривда, ходить між мужиками і жалує їх. А як прийде в хату, заслонює чорними плахтами вікна і виливає хлопський біль на папір.

Все це були хлопячі міркування — такіж мудрі, як і їх 14-літній імпресаріо.

Згодом я дізнався більше про життя Василя Стефаника і не потребував уже доробляти дечого „з памяти".

Всеж таки довгі часи не мав я нагоди пізнати його особисто, глянути на ті очі, що стільки запримітили і на ті руки, що стільки перел пересипали...

27. березня 1926 року я побачив його — Василя Стефаника.

Від цього місця аж проситься зачати: „Сиділи в коршмі і котили важкі слова по столі. Сидів там і кум Михайло, що бороди не бриє і окуляри на носі день і ніч носит, як систинський дяк, і кум Федорій що то за писаря в нашім селі настав, і кум Кирило, що сам як писана дзьобенка а за Москалями потягає, і безвусий Василько, що то часом ніби наврочений, до зір балакає, коня з крилями бачив, і Роман — оцес що як з войська прийшов, то нічого, тільки пана вдає та посвистує, а діти з голоду пухнут, і Павло з тої України, що то до нашого села пристав, і церковне ворине вімальовує тай старих парубків за дівку в писок лупит.

А поміж ними, як сонішник між лопухами, дядьо Василь сиділи, гадку снували, густо словами перетикаючи.

— Шмаркачі ви всі напроти мене, гей ліскові корчі напроти старого дуба. Але вас люблю, бо сте хлопці файні тай годні.

Тоді раділи, а сміх лунав гей би хто горох по паперовім мості сіяв.

— Лиш ми си одно не подобає! В ґазетах си за чупри водите і згоди між народом не робите. Мой, хло', слухай мене старого, що вже усьике бачив і усьику біду вітерпів.

Тоді зітхали гей би валилася гора і били себе кулачєм у голову, аж гомін ішов як з муштрових тарабанів."

Так треба булоб написати, але воно не відповідалоб дуже правді, бо всі ми балакали менш-більш львівським діялєктом.

Після того незабутнього вечера, я певно кожне своє оповідання буду зачинати так: „Це було три роки перед тим, як я зі Стефаником пив чорну каву...," або: „Рік по тім, як я зі Стефаником пив чорну каву...", або: „Десь у тім часі, як ми зі Стефаником ходили на чорну каву..."

Справа моєї вічности тепер дефінітивно полагоджена. Історик української літератури, що буде писати життєпис Стефаника, не сміє поминути одного з цікавіших моментів його життя (27 березня 1926 року) і одного з приємніших знайомих (гляди підпис). Завдяки їм він прийшов до переконання, що життя на селі є багато глибше, розумніше і... дешевше.

Іалактіон Чіпка.

На двох крилах.

Саме тоді, коли у Львові, в осередку української національної території, в семиліття приєднання Сх. Галичини до Польщі польсько-французькою армією ген. Галлера, п. Голувко снував сітку думок про ідею польсько-українського співжиття (до речі кажучи, перед напів порожньою магістратською салею), — в „столиці" Гор. Шлеська, в Катовицях промовляв на ринку перед пятитисячною юрбою в пятиліття плебісцитового вирішення пос. Ст. Стронський. На двох крилах сучасної польсько-державної території, що є одночасно двома підоймами сякого-такого господарського існування Польщі — йшла розмова про співжиття і згоду. Тут на східних окраїнах, звертаючись до українського селянського народу, проповідував її представник пепесівської лівиці, — там, перед німецькими промисловцями і купцями та польським робітництвом розводився на ту саму тему представник крайної польсько-буржуазної правиці. Голувко взивав до співжиття з Поляками приєднаних до Польщі силою зброї, а Стронський на основі плебісциту.

Видвигаючи теоретично гасло територіяльної автономії для країни з величезною українською більшістю, для етнографічно і національно-української території, польський соціяліст означив Сх. Галичину, яко шахівницю, країну мішану, польсько-українську (опісля „поправився" і говорив: українсько-польську), доказував, що в імя ідеї самостійности Наддніпрянської України галицькі Українці повинні були і, розуміється, тим більше повинні й далі жертвувати Сх. Галичиною. Право самоозначення тут ні при чім, бо — мовляв — на випадок приєднання Сх. Галичини до Наддніпрянщини тут повстане польська ірредента. Зрештою, права Польщі до Сх. Галичини є узасадненні. І тут польський „марксіст" покликався на такі з соціялістичної точки погляду розторощуючі аргументи чисто ідеалістичного покрою, як історичні права, закляті в словах: шістьсот літ праці!

Соціяліст Голувко виправдує аргумент збройної сили, — завойовництво, і колишнє, і теперішнє. Забуваючи на соціялістичний пацифізм, він сам відкрито, явно і славно проголошує боротьбу не з панівними, тільки з опанованими,

до певної міри зрозуміло, що п. Голувко не міг на львівському грунті попрікати свого партійного товариша Гавзнера й обвинувачувати його в проливі крови, але не мусів приєднуватися до його бемацької акції. А одначе так сталося.

Шістьсот літ „праці" польської шляхти — ось заслуги, які благодатно розливаються по соціялістичному серці п. Голувка. Одначе дивно, що соціялістичний діяч, спираючись на підвалинах польсько-шляхетської праці в Сх. Галичині, не був послідовним, хоч прецінь міг згадати про вісімсот літ німецької праці на Гор. Шлеську. Цю поогалину виповнив в Катовицях пос. Стронський, хоч не по лінії аргументації п. Голувка.

Промовляючи 21. березня ц. р. на катовицькому ринку, пос. Стронський говорив:

„Повоєнне приєднання частини Гор. Шлеська до Польщі, по вісімсот літах онімечування і шістьсот літах державного розриву, є одним з найбільше замітних звищ не лише в історії нашого народу, але також в історії світа, а одночасно є не великим божим знаком на землі. Той поворот, по стільки століттях, є свідоцтвом незнищеного вогню польскости, свідоцтвом непоборної витріваности горішньо-шлеського польського люду, свідоцтвом історичної справедливости".

А згадуючи день і хід плебісциту, пос. Стронський просто розпливається та величає польських повстанців (між якими фігурували і наші нещасні „петлюрівці"). Голосували за Польщею, бо закликала їх до того кров повстанців.

„А перше усього закликав їх до цього (до голосування) ізза могил голос тих шістьсот літ неволі, так що кожний голосував не лише за себе, але за сто дідів і прадідів, які говорили йому, що тепер надійшла хвиля, в якій нас сказати за них і за себе: я є, ми тут були і є, був тут усе і є сьогодня Польський Нарід. Одначе тих кількасот літ неволі є для нас наукою і упімненням. Коли так довго тріваля неволя, то важко думати, що польськість успокоїться тут грунтовно на протязі одного голосування, одного дня, одного року. Треба довгих літ праці на те, тому слід зберігти спокій і терпеливість, якщо не все відразу розвивається успішно.

Ті довгі літа неволі навчили нас також, що гнобленням і насильством не доходиться до добрих вислідів. Німецьке населення, яке остало в польській частині Гор. Шлеська, а яке в цілости є напливовим населенням з ріжних часів, може бути певним, що польська держава не буде його гнобити, запевнюючи йому національну свободу, охорону майна, правний режім. Не вміємо гнобити, не віримо в успіх способів, які проти нас не були успішні.

Важкої й довготрівалої праці для дійсного вкорінення польскости на Гор. Шлеську мусить підійматися вся суспільність, але також держава і кожний уряд, памятаючи про обовязок, який на нього вкладає 800-літня видержливість того народа в мові і вірі батьків, його мука, його кров".

Очевидно, ми всетаки більше зберегли з нашої мови і віри батьків на протязі шістьсотлітньої польської праці в Галичині, як шлеські Поляки на протязі вісімсотлітньої німецької неволі. Тай територіяльно й чисельно не можна нас порівнювати зі шлеськими Поляками.

Ф. Ф.

Чи Франція йде наліво?

Наслідки вибору комуністів у Парижі.

Позавчора йшли в Парижі, в тзв. другім секторі (окрузі) міста, перевибори до парляменту. Зі згаданої округи вийшов раніше Мільран, бувший президент республики. Виборча боротьба йшла під гаслом: за фашизмом і проти нього. Про її долю рішили соціялісти та радикали. Коли при першім підрахунку голоси були розсіяні між листою „національного бльоку" (найбільша скількість), комуністів (другі з черги) соціялістів та радикалів, ці дві останні групи рішили голосувати при тіснішим виборі на комуністичних послів. Комуністи одержали 63.000 голосів проти 61.700 національного бльоку.

Ця перша спроба голосування тзв. лівого бльоку спільно з комуністами має велике значіння для найближчих виборів, які йдуть імовірно під знаком боротьби з цілою правицею. Цей відокремлений випадок спільного фронту всіх лівих партій уважають прогнозою на майбутнє: більшість є проти фашистівської диктатури. Є це також доказ, що більшість населення не вяже хиткого становища франка з політичною лінією уряду, тільки з невдатними фінансовими реформами. У звязку з вислідком згаданих виборів виринає можливість приходу до влади лівішого уряду, на чолі з Ерріо, який був прихильником голосування спільно з комуністами, або навіть уряду Кайо.

Італійсько-німецька згода.

Як Італійці заохочують.

Авторитетний фашистівський денник „Трібуна" поміщує статтю на тему італійсько-німецьких взаємин з нагоди призначення нового італійського амбасадора в Берліні. Італійський амбасадор і Гінденбург виголосили відповідні промови на тему спільних інтересів обох держав. Цю думку піддержує італійський денник, впевняючи про щирі почування уряду Муссолінія супроти Німеччини. Дисонанс внесла сама німецька преса під впливом південно-тирольської німецької ірреденти. Помилки Німеччини після Льокарна були великі, але ще час їх направити. Дружні промови представників двох держав повинні стати почином нової доби збратання обох народів. Німеччина повинна змінити свою політику так, щоби Італія могла з нею погодитись. Німці по своїй природі не швидко думають, а проте не повинні бути настільки засліплені, щоби не бачити, що Горішня Адиґа лишиться італійською і що Італія не потурає кампанії проти провінцій, які одержала від Австрії. Також приєднання Австрії до Німеччини є німецькою мрією, на яку Італія ніколи не згодиться.

Важко уявити собі заохоту до дружніх взаємин між двома народами написану в менше прихильнім тоні.

Бразилія відповідає Німеччині.

Широкі мотиви, вузький висновок.

Поодинокі держави, що взяли участь у нарадах Ліги Націй, уважали своїм обовязком засувати ще раз своє становище, після повороту їх представників з Женеви до дому. Характеристичне те, що Бразилія, якої відповідь у Женеві була найкоротша: одно „ні", вислала Німеччині чи не найдовшу ноту для розяснення мотивів своєї відповіді. Цю ноту переповідає німецький уряд у своїм меморіялі до держав, що засідали в Раді Ліги Націй. Бразилія „принціпіяльно" годилась на вступ Німеччини до Ради Ліги в характері постійного члена, одначе боронила погляду, що Ліга Націй має світове значіння і тому в ній повинні мати відповідне місце й инші позаевропейські держави, в першій мірі американські, а між ними Бразилія. Вся відповідь Бразилії розливається у широчезних абстрактних міркуваннях, з яких виходить ще раз і єдиний висновок, що вона має претенсії засідати поруч великих европейських держав.

Повітовий зїзд у Радехові.

Радехів, 28. березня 1926.

В суботу, дня 27. ц. м. відбувся в Радехові Повітовий Народній Зїзд У. Н. Д. О. Без уваги на те, що попереднього дня відбувалася в Радехові кооперативна анкета, на якій були заступлені всі громади повіту, прибуло на Зїзд понад 100 осіб. Заступлених було 34 громади повітового радехівського повіту. Наради відкрив вступною промовою о. д-р Володимир Пеліх. Предсідником вибрано д-ра Ярослава Селезінку, адвоката з Радехова, заступником Івана Олійника господаря з Гапузина, секретарями інж. Богдана Поповича з Павлова і кооператора Михайла Миськова з Радехова.

Програмовий і організаційний реферат виголосив генеральний секретар Обєднання п. Володимир Целевич.

По рефераті виявзалася оживлена дискусія, в якій забирали голос: о. Кучинський, селянин Литвин, о. Коритко, селянин Біганський, о. др Целіх, проф. Іщук і инші.

Присутні прохали внесень будьто в справі партійної програми і тактики, будьто жалілися на ріжні зловживання політичної і шкільної влади. Вичерпуючі вияснення подав Володимир Целевич. Усі присутні признали вагу політичної організації і повставали з місць заявляли готовість приступити в члени партії. Взагалі серед селян помітне заінтересування політичними справами.

Головою Повітового Народнього Комітету Обєднання вибрано д-ра Ярослава Селезінку, заступником о. д-ра Пеліха. В склад Комітету ввійшли переважно селяни й міщане.

З досить великими перепонами стрічається переведення організації в сусідньому лопатинському повіті, тому, що в ньому немає рухливих діячів, а в додатку комунікація з радехівським центром є дуже невигідна.

Зїзд замкнув короткою промовою д-р Ярослав Селезінка, завзиваючи присутніх до інтензивної праці.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Польський сойм.

30. III. було лише одно засідання сойму перед полуднем. Полагодили в другому й третьому читанні буджетову провізорію. Після розїхалися на святочні ферії. Працює лише буджетова комісія. Конвент сеніорів ухвалив, що ферії триватимуть до 13. квітня, того дня почнуть праці комісії. Пленум сойму відбуде своє перше засідання 20. квітня.

Бюдж. провізорія.

На засіданні сойму 30. III. ухвалили бюдж. провізорію на квітень. Видатки на квітень передбачені у висоті 143.407.683 золотих, з того адміністраційні видатки 142 міл. 846.023 зол., а державні підприємства одержать 564.660 зол. Провізорія удержує дотеперішні платні I—XI. групи у дотеперішній висоті, а в грудневій висоті групи XIII—XVI. Те саме торкається емеритів. Видатки звичайні на квітень перевисшають 123 міл., надзв. 9 міл. Доходи 115 міл., у цьому податки 98 міл., решта адм. доходи і підприємства. Проти провізорії були пос. Домбський (хл. стор.), Балін (нез. хлоп. партія) Васильчук (Український кл.)

Новий рум. уряд.

Ген. Авереску утворив уже уряд. Склад його: Ґоґа внутр. справи, Мітілінеу загр., Лападату фінанси, ген. Мірцеску війна, Ковнда торговля й промисл, ген. Валим комунікація, Петровічі сусп. роботи, Кудельбу справедливість, Нігулеску просвіта, Гуолдув віросповідання, Гаройліт хліборобство, Вранку праця, Люка сусп. здоровля, Ніза Бесарабія, Дорі Поповічі Буковина, Роза Семигород. 30. III. заприсяжено членів нового уряду.

Думерґ приїде до Білгороду.

„Шікаго Трібюн" повідомляє з поінформованих кол, що през. Франції Думерґ приїде незабаром на офіціяльні відвідини до Білгороду.

Австр. канцлер в Празі.

На пресовій конференції канцлер д-р Рамек заявив журналістам, що